

Kapittel 5: Sammenhengen mellom lønn og skatt

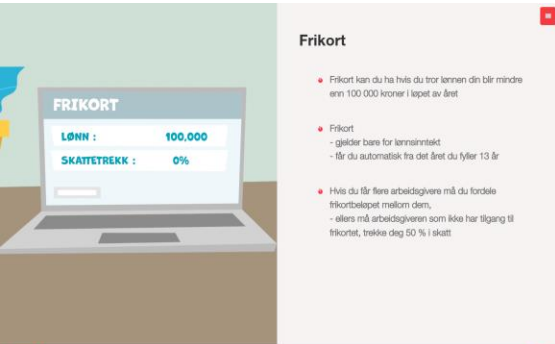
Kapittel 5 handler om hvordan vi betaler skatt, og hvor mye skatt det er på ulike lønninger.

Skattekort eller frikort?

- Et skattekort er et dokument som viser hvor mye skatt arbeidsgiver skal trekke av lønns di
- Frikort er et skattekort som viser at du ikke skal bli trukket skatt
- Du kan bestille eller endre skattekort på skatteetaten.no, så ofte du har behov
- Arbeidsgiver henter skattekortet ditt automatisk

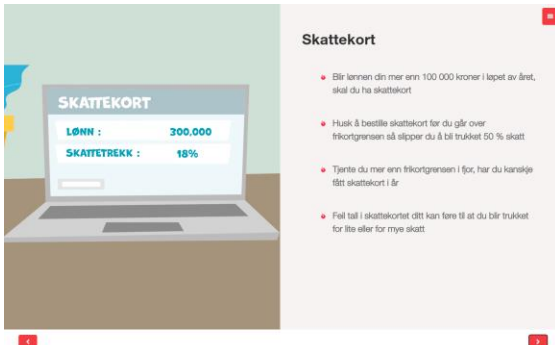
Lysbilde 21

Frikort

- Frikort kan du ha hvis du tror lønnen din blir mindre enn 100 000 kroner i løpet av året
- Frikort - gjelder bare for lønnsinntekt - får du automatisk fra det året du fyller 13 år
- Hvis du får flere arbeidsgivere må du fordele frikortbeløpet mellom dem, - ellers må arbeidsgiveren som ikke har tilgang til frikortet, trekke deg 50 % i skatt

Lysbilde 22

Skattekort

- Blir lønnen din mer enn 100 000 kroner i løpet av året, skal du ha skattekort
- Husk å bestille skattekort før du går over frikortgrensen så slipper du å bli trukket 50 % skatt
- Tjente du mer enn frikortgrensen i fjor, har du kanskje fått skattekort i år
- Feil tall i skattekortet ditt kan føre til at du blir trukket for lite eller for mye skatt

Lysbilde 23

Skattekort eller frikort

Alle som jobber må ha skattekort eller frikort.

- Et skattekort er et digitalt dokument som viser hvor mye skatt arbeidsgiver skal trekke av lønns di før du får den utbetalt
- Frikort er et skattekort som viser at du ikke skal bli trukket skatt
- Du kan bestille eller endre skattekort på skatteetaten.no, så ofte du har behov for det gjennom året
- Arbeidsgiver henter skattekortet automatisk

Frikort

Frikort kan du ha hvis du tror lønnen din blir mindre enn 100 000 kroner i løpet av året.

- Frikort gjelder bare for lønnsinntekt
- Frikort får du automatisk fra det året du fyller 13 år
- Hvis du får flere arbeidsgivere må du fordele frikortbeløpet mellom dem
- Arbeidsgivere som ikke har tilgang til frikortet må trekke deg 50 % i skatt

Skattekort

Hvis lønnen din blir mer enn 100 000 kroner i løpet av året skal du ha skattekort.

- Arbeidsgiver henter skattekortet ditt automatisk
- Husk å bestille skattekort før du går over frikortgrensen så slipper du å bli trukket 50 % skatt
- Arbeidsgivere er pålagt å trekke 50 % skatt hvis de ikke finner et skattekort eller et frikort
- I desember får alle et nytt frikort eller skattekort
- Tjente du mer enn frikortgrensa i fjor, får du kanskje skattekort automatisk
- Feil tall i skattekortet ditt kan føre til at du blir trukket for lite eller for mye skatt

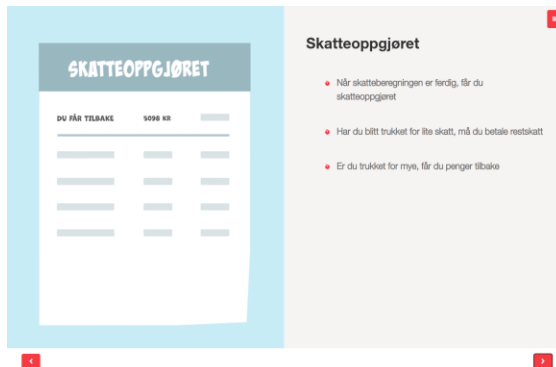
Ekstra info:

- I juni eller juli er lønnen/feriepengene trekkfrie, men ikke skattefrie
- I desember trekkes bare halv skatt
- Skatten skal trekkes inn resten av året
- Derfor blir det trukket litt mer skatt i 10,5 måneder

Kapittel 5: Sammenhengen mellom lønn og skatt

Lysbilde 24

Lysbilde 25

Lysbilde 26

Skattemelding

Hvert år i mars/april får du en skattemelding.

- Da har Skatteetaten blant annet samlet inn opplysninger om inntekter du hadde i fjor og hvor mye skatt som er trukket
- Skattemeldingen brukes til å beregne riktig skatt for forrige år
- Du må sjekke at det som står i skattemeldingen er riktig
- Dersom noe er feil eller noe mangler, må du rette det opp og sende inn skattemeldingen

Ekstra info:

- Hvis alt er riktig, trenger du ikke gjøre noe – men hvis du sender den inn, kan du kanskje få [skatteoppgjør](#) tidligere

Skatteoppgjør

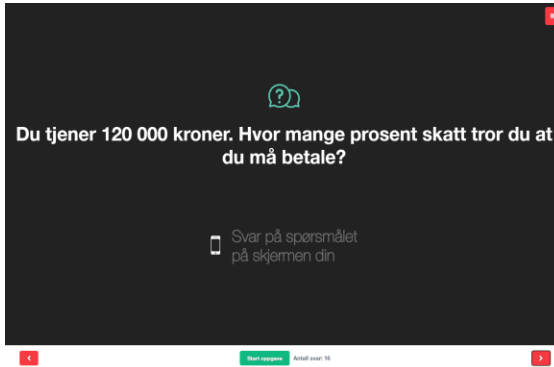
Når skatteberegningen er ferdig, får du et skatteoppgjør.

- Har du blitt trukket for lite skatt må du betale [restskatt](#)
- Er du trukket for mye, får du penger tilbake

Sammenhengen når du betaler skatt

- Skattekort brukes til å trekke skatt det året du jobber
- Skattemelding er en oversikt over dine inntekter og eiendeler i fjor. Den inneholder en foreløpig beregning av skatten du skulle ha betalt
- Skatteoppgjør er den endelige utregnede skatten. Kanskje du får penger tilbake på skatten eller kanskje må du betale restskatt
- Hvis du må betale restskatt - sjekk at skattekortet ditt i år trekker riktig skatt

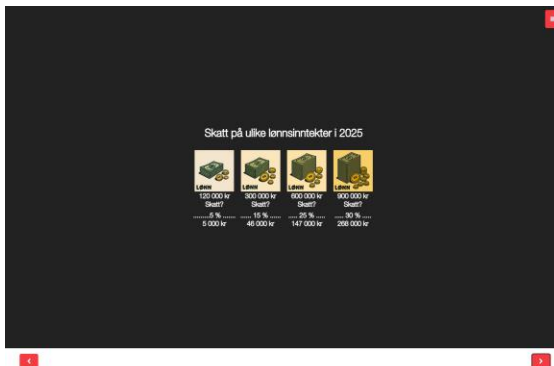
Kapittel 5: Sammenhengen mellom lønn og skatt

Lysbilde 27

Lysbilde 28

Lysbilde 29

Interaktivt spørsmål: Du tjener 120 000 kroner. Hvor mange prosent skatt tror du at du må betale?

Nå skal vi sende ut et spørsmål.

Du tjener 120 000 kroner. Hvor mange prosent skatt tror du at du må betale?

- Send ut spørsmålet ved å trykke på «**Start oppgave**»
- Be elevene om å svare på spørsmålet på mobil eller PC
- Elevenes svar ser du ved å klikke på pilen nederst til høyre

Elevenes svar: Du tjener 120 000 kroner. Hvor mange prosent skatt tror du at du må betale?

Gå gjennom hva elevene har svart

På neste lysbilde får dere vite hva skatten er på 120 000 kroner

Skatt på ulike lønnsinntekter i år

På dette lysbildet kommer svaret på hva skatten er på 120 000 kroner, og på noen høyere lønnsinntekter.

- Trykk pil til høyre for å få frem hvor mange prosent og hvor stort beløp skatten på 120 000 kroner utgjør
- Trykk pil til høyre for å se skatten på hver av de andre lønnsinntektene
- Skatteprosenten øker jo høyere inntekten blir
- Dette illustrerer at vi har et progressivt skattesystem i Norge
- Det skal være med å bidra til en mer rettferdig fordeling